

In broekpak naar de kerk in Nairobi

Vijf dagen waren vrouwen uit Kenia, Zambia, Kameroen, Swaziland, Ghana en Nederland in Limuru, Kenia bij elkaar om stil te staan bij de vrouw in het ambt. De meeste deelnemers werkten in een kerkelijke gemeente, of wilden heel graag in een gemeente werken. Het paste dan ook erg goed dat wij op zondag uitwaaierden naar verschillende gemeenten van verschillende denominaties in en om Nairobi.

Zelf was ik gevraagd voor te gaan in de Reformed Church of East Africa in Kawangware in een van de sloppenwijken van Nairobi. Voorafgaand aan de dienst, nog in Nederland, had ik via de e-mail al contact met de voorzitter van de kerkenraad gehad. Zaterdagavond om 23.00 uur bij het naar bed gaan vroeg Heleen die alles organiseerde, opeens aan mij of ik een toga bij me had. Niet dus. 'Maar,' zei ik: 'wel een shirt met een priesterboordje. Met mijn broekpak lijkt ik dan ook op een echte dominee.' Maar Heleen zei: 'Dat gaat niet, in deze kerk dragen vrouwen op zondag geen broek. Jij moet een rok aan. Het is al zo bijzonder dat jij daar preken mag. Ze kennen nog geen vrouwen in het ambt.'

Goede raad was duur. Het was al laat en Afrikaanse vrouwen zijn een stuk kleiner dan ik. We besloten een deelnemster die de kerk goed kende uit haar bed te halen. Ze ging aan het bellen. Na overleg met één van de mannen werd besloten dat ik gewoon maar met broek aan moest gaan. 'En vooral niet verontschuldigen,' zei ze me. 'Ze moeten denken dat het in Holland heel gewoon is.' En zo gebeurde het ook. De ontvangst was heel hartelijk. Ik werd ontvangen in de consistorie met allemaal mannen in zwart pak. Vrouwen waren daar niet bij. Toch was ook de liturg van die zondag een vrouw. En in het jeugdwerk werkt een vrouwelijke predikante die nog net geen predikante genoemd mag worden. Bovendien vertrouwde de voorzitter van de kerkenraad mij toe: Het zou toch mooi zijn als zij als eerste tot predikant bevestigd kan worden.

De sfeer in de kerk was heel gemoedelijk. Er zaten zo'n zestig mensen in de kerk, en ook nog eens zestig kinderen. Er waren maar weinig ouderen. Twee, misschien. De liturgie was klassiek gereformeerd, maar de muziek was eerder evangelisch. Mensen gingen staan, staken hun handen naar de hemel. Tijdens de collecte werd er door tieners gezongen en gedanst. Na de dienst werd er gezamenlijk koffie gedronken.

's Middags waren vrouwen uitgenodigd om met deelnemers van de conferentie te spreken. Eén van de vrouwen sprak over de besmetting van HIV/Aids binnen het huwelijk. Hoe zorg je dat je man niet vreemd gaat? 'Our men are like bulls,' zei iemand. Maar vrouwen accepteren dat niet meer.

In Kenia emanciperen de vrouwen zich. Tijdens de conferentie heb ik goed begrepen dat Afrikaanse vrouwen daarmee niet alle Westerse waarden over willen nemen. Men zoekt naar een eigen, Afrikaans model van feminisme. Of zoals één van de sprekers zei: ik spreek liever niet van feminisme maar van 'womanisme'. Dat past ons beter. En wat dat 'womanisme' dan is, dat moet nog groeien. Maar het was heel bijzonder daarbij te mogen zijn.

Trinette Verhoeven, één van de deelnemers aan de conferentie